

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС

навчальної дисципліни Монументальний живопис

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності: 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Пререквізити: «Живопис», «Рисунок», «Композиція»

Кількість кредитів (годин): 4 (120)

денна форма: 8 - лекції; 40 практичні; 72 - самостійна робота;

заочна форма: 4 - лекції; 8 - практичні; 108 - самостійна робота

Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача

ПІБ: Шишман Іван Іванович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: приват-професор, заслужений художник України

Кафедра: музичного та образотворчого мистецтв

Робочій e-mail: i.shishman@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: четвер, 14.40-16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет: освоєння теоретичних і практичних знань в області монументального живопису.

Мета курсу навчальної дисципліни «Монументальний живопис» є: ознайомлення студентів з технологією монументального живопису та основними принципами декоративного рішення монументального живопису.

У **результаті** вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання: основні матеріали і техніки виконання монументальних живописних робіт; засоби художньої виразності в монументальному та сакральному мистецтві; правила художнього моделювання форми зображення відповідно до видів, матеріалів і технік монументального живопису; закони, правила, прийоми, що використовуються в різних стилях монументального живопису (натюрморт, пейзаж, портрет), а також техніках монументального живопису (сграфіто, фреска, розпис та мозаїка).

2. Уміння: володіти різними техніками і технологіями, практичними навичками під час виконання монументальних творів мистецтва; працювати з різними видами художніх матеріалів у різних техніках і стилях, під час створення монументальних творів мистецтва; володіти методом творчого процесу у пошуку нових ескізів, алегорій при створенні монументальних творів; вміти використовувати систему образів та понять, що історично склались в монументальному живописі та іконописі; створювати високохудожні монументальні композиції, для удосконалення набутих знань та навичок, що відповідають сучасними вимогами освіти;

3. Комунікація: здатність до аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання на практиці.

4. Автономність та відповідальність: Готовність фахівця автономно виконувати відповідні завдання і нести відповідальність.

4. Зміст дисципліни

Тема 1. Загальні відомості про художні матеріали

Загальні відомості про художні матеріали. Фарби та пігменти. Основні властивості фарб. Прозорість, світлостійкість і кольоросила. Особливості роботи фарбами на водній основі: темпера, акрил. Змішування кольорів водорозчинними фарбами.

Тема 2. Монументальний живопис

Історичний огляд, етапи розвитку. Сучасна монументальний живопис. Техніки і технології в живопису на прикладах робіт художників-майстрів. Нові підходи до монументального живопису у творчості художників ХХ - ХХІ століть Монументальний живопис в техніці сграфіто і фресковий живопис (історичний огляд). Художники - монументалісти.

Тема 3. Мальовничі техніки

Мальовничі техніки епохи Відродження. Темпера і олійний живопис. Корпусні пошаровий живопис. Особливості темперного живопису. Прийоми роботи темперою. Робота акриловими фарбами. Особливості та прийоми роботи водорозчинними фарбами в змішаній техніці.

Тема 4. Класифікації фарб

Органічні і мінеральні фарби. Натуральні і штучні фарби. Будівельні матеріали будівель як основа для монументального живопису, темперного монументальний живопис і клейовий живопис. Монументальний живопис акриловими фарбами.

Тема 5. Монументальна живопис

Монументальна живопис в техніці сграфіто і фресковий живопис. Вивчення творчості видатних художників монументального живопису. Ознайомлення з різноманітними техніками. Оволодіння технікою сграфіто. Виконання ескізу композиції в техніці фресковий живопис.

Тема 6. Техніка мозаїка

Монументально-декоративний живопис. Мозаїка. Техніки і технології в живопису на прикладах робіт художників-майстрів. Пошарово монументальний живопис. Нові підходи до монументального живопису у творчості художників ХІХ - ХХ століть.

Тема 7. Техніка фрескового живопису

Фресковий живопис. Живопис по сирій і твердій штукатурці - «а секко». Силікатний і восковий живопис. Вибір техніки настінного живопису.

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на практичних заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів.

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

Не передбачено.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Форма проміжного контролю: модульна контрольна робота

Форма підсумкового контролю: залік

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Вид	Максимальна кількість балів
Створення ескізу композиції темперного живопису	5
Створення ескізу композиції фрескового живопису	5
Створення ескізу композиції мозаїки	5
Написання реферату	5
Ескіз монументальної живописної композиції акриловими фарбами	5

Створення ескізу композиції фрескового живопису оцінюється за такими критеріями: композиційне рішення, локальні кольорові плями, цілісність зображення, володіння технікою «секко».

Реферат на тему «Монументальний живопис, художні матеріали та техніки» передбачає повне розкриття теми, логічну послідовність викладеного матеріалу, систематизація технік монументального живопису.

Створення ескізу композиції темперного живопису оцінюється таким чином: композиційне рішення, локальні кольорові плями, цілісність зображення, володіння технікою темперного живопису.

Створення ескізу композиції мозаїки оцінюється за такими критеріями: композиційне рішення, локальні кольорові плями та їх гармонізація, цілісність зображення, володіння технікою мозаїки

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Питання теоретичного спрямування	15 балів
Питання практичного спрямування	15 балів
Усього	30 балів

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Авраменко О. «Зміни парадигми функціонування образотворчого мистецтва в Україні 1950–2005-х років». Нариси з історії образотворчого мистецтва України ХХ століття. В 2-х Т. 2. Київ: Інтертехно-логія, 2006. 193–239.
2. Бардік М. А. Оновлення монументального живопису Успенського собору Києво-Печерської лаври і Софії Київської в першій половині ХІХ століття : монографія. Київ : ТОВ «Київська Друкарська Мануфактура», 2019. 310 с.
3. Марголіна І. Є. Художник Іван Селезньов та його сакральний живопис у Софії Київській. Софія Київська у новітніх дослідженнях. Колективна монографія. Вінниця : ПрАТ «Вінницька обласна друкарня», 2018. С. 120–137.
4. Піаніда Борис. Українське монументальне мистецтво. Київ, 1970.
5. Рясная Т. М. Сюжети І. Ф. Селезньова, відкриті нещодавно на стінах Софії Київської. Могилянські читання 2009 року / Національний Києво-Печерського історико-культурний заповідник. Київ : Фенікс, 2010. С. 235–240.
6. Сонін Володимир Дмитрович: життя та творчість художника. Альбом-каталог / авт.-упоряд. І. Івакіна, Н. Батенко, І. Олексюк. Київ : Фенікс, 2019. 72 с.

7. Тимофієнко В.І. Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття / Академія мистецтв України; Інститут проблем сучасного мистецтва. — К.: Вид-во Інституту проблем сучасного мистецтва, 2002. — 472 с.
8. Яців Р. Українське мистецтво ХХ ст.: Ідеї, явища, персоналії: Зб. статей. — Львів: Інст-т народознавства, 2006. — 349 с.

Затверджено на засіданні кафедри музичного та образотворчого мистецтв
від 06 лютого 2024 р., протокол № 7